

B.M.S COLLEGE FOR WOMEN AUTONOMOUS
BENGALURU – 560004

END SEMESTER EXAMINATION – SEPTEMBER / OCTOBER 2022

B.B.A/ B.Voc RM - II Semester
LANGUAGE – SANSKRIT 1

Text: Mitrasamprapthi of Panchatantra, Grammar, translation and Comprehension

Course Code: BBA2AECSAM02

QP Code: 2109

Duration: 2 ½ Hours

Max. Marks: 60

Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English
2) Answer Q.Nos I, V and VII in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।

(1x10=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1. पञ्चतन्त्रस्य रचयिता कः ?
अ) विष्णुशर्मा आ) नारायणशर्मा इ) भरतशर्मा ई) रामशर्मा
2. दाक्षिणात्ये किं नाम नगरमासीत् ?
अ) अयोध्या आ) महिलारोष्यम् इ) कौशाम्बी ई) अवन्तिका
3. मूषकराजः केषां पाशमोचनं कृतवान् ?
अ) वायसानाम् आ) गृध्राणाम् इ) कपोतानाम् ई) शुकानाम्
4. लुब्धकः क इव आसीत् ?
अ) शिवः आ) किरातः इ) ब्रह्मा ई) यमकिङ्करः
5. सुतप्तमपि पानीयं पावकं किं करोति ?
अ) शमयति आ) उज्वलति इ) वर्धते ई) गृह्णाति
6. मन्थरकः कः ?
अ) कूर्मः आ) हरिणः इ) शृगालः ई) सिंहः
7. सर्वत्र कः पूज्यते ?
अ) राजा आ) विद्वान् इ) मन्त्री ई) कृषीवलः
8. नकुलसर्पाणां वैरं कीदृशम् ?
अ) विशेषम् आ) कृत्रिमम् इ) सहजम् ई) असाध्यम्
9. बृहत्कथायाः कर्ता कः ?
अ) विष्णुशर्मा आ) नारायणः इ) सोमदेवः ई) गुणाढ्यः
10. का न कर्तव्या ?
अ) अतितृष्णा आ) मित्रत्वम् इ) सेवा ई) प्रीतिः

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत । एतद्वयं प्रबन्धं बरयिष्ये ।

(2x8=16)

Write an essay on any two of the following.

अ) संस्कृतकथासाहित्यम्

संस्कृतकथासाहित्यम्

Sanskrit tales and fables

आ) चित्रग्रीवकथां विवृणुत ।

चित्रग्रीवकथां विवृणुत ।

Explain the story of Chitragreeva.

इ) हिरण्यकताम्रचूडयोः कथां सङ्गृह्य विवृणुत ।

हिरण्यकताम्रचूडयोः कथां सङ्गृह्य विवृणुत ।

Summarize the story of Hirayaka and Tamrachooda.

III. एकस्य अनुच्छेदस्य अनुवादं कुरुत ।

(5x1=5)

यावत्प्राणायामोऽपि न कुरुते ।

Translate any one of the passages.

तत्र च लघुपतनको नाम वायसः प्रतिवसति स्म । स कदाचित् प्राणयात्रार्थं पुरमुद्दिश्य प्रचलितो यावत् पश्यति तावत् जालहस्तोऽतिकृष्णतनुः स्फुटचरणः ऊर्ध्वकेशो नरः सम्मुखो बभूव । अथ तं दृष्ट्वा शङ्कितमना व्यचिन्तयत् – “यदयं दुरात्मा अद्य मम आश्रयवटपादपसम्मुखोऽभ्येति तत्र ज्ञायते किमद्य वटवासिनां विहङ्गमानां सङ्घयो भविष्यति न वा” ।

अथवा / अथवा / Or

एवमुक्त्वा चित्रग्रीवस्य पाशं छेतुमुद्यतं स तमाह – “ भद्र! मा मैवं कुरु, प्रथमं मम भृत्यानां पाशच्छेदं कुरु तदनु ममापि च” । तच्छ्रुत्वा कुपितो हिरण्यकः प्राह – “भोः न युक्तमुक्तं भवता । यतः स्वामिनोऽनन्तरं भृत्याः” । स आह – “ भद्र! मम मैवं वद, मदाश्रयाः सर्वे एते वराकाः, अपरं स्वकुटुम्बं परित्यज्य समागताः । तत् कथमेतावन्मात्रमपि सम्मानं न करोमि” ।

IV. वाक्यत्रयं ससन्दर्भं विवृणुत ।

(3x3=9)

यावत्प्राणायामोऽपि न कुरुते ।

Explain with reference to context any three of the following sentences.

१. “सर्वैरपि कालकूटसदृशा द्रष्टव्याः” ।

२. “त्वं भोक्ता अहं ते भोज्यभूतः” ।

३. “छायेव मैत्री खलसज्जनानाम्” ।

४. “मम सुहृद् द्वितीयमिव जीवितम्” ।

५. “मठे मार्जनक्रिया अपि न भवविष्यति” ।

V. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पञ्चानां सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत ।

(5x1=5)

१. छायेव २. चागत्य ३. दूरतोऽपि ४. अत्रान्तरे

५. भविष्यतीति ६. मैवम् ७. शमयत्येव ८. द्वावपि

आ) पञ्चानां संस्कृतेन वाक्यानि रचयत ।

(5x1=5)

१. प्रति	२. सर्वतः	३. रोचते	४. अलम्
५. नमः	६. विना	७. बहिः	८. भयम्

VI. एतानि वाक्यानि कन्नडभाषायां वा आङ्गभाषायां वा अनुवदत।

(5x1=5)

भारतीयाः वयम् इदानीम् स्वतन्त्रभारते निवसामः। क्रि. श. १९४७ तमे वर्षे आगस्ट् मासे पञ्चदशदिने भारतं स्वन्त्रम् अभवत्। देशे तद्दिने सर्वत्र वैभवेन स्वातन्त्र्योत्सवम् आचरन्ति। स्वातन्त्र्यसंग्रामे ये देशभक्ताः प्राणार्पणं कृतवन्तः तेषां स्मरणं स्तुतिं च कुर्वन्ति। वन्दे भारतमातरम्।

VII. परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत ।

(1x5=5)

शरीरं धर्मस्य प्रथमं साधनमस्ति। “शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्” इति कालिदासः कुमारसम्भवे वदति। शरीरस्य आरोग्यं व्यायामेन सिध्यति। यः व्यायामं करोति तस्य प्राणशक्त्या आपदः स्वयमेव दूरं गच्छन्ति। व्यायामेन शरीरे शुद्धरक्तसञ्चारः भवति। इन्द्रियाणि सुस्थानि स्वस्थानि च भवन्ति। जठराग्निः दीप्तः भवति। परिवृद्धम् उदरं सङ्कोचं गच्छति। आरोग्यं विना धार्मिकक्रियाणां संपादनेऽपि तथा च अर्थोपार्जनेऽपि जनस्य प्रवृत्तिरेव न भवति।

अधोलिखितप्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया लिखत ।

१. धर्मस्य प्रथमं साधनं किम् अस्ति ?
२. कालिदासस्य प्रसिद्धा उक्तिः का ?
३. व्यायामेन किं सिध्यति ?
४. केन शरीरे शुद्धरक्तसञ्चारः भवति ?
५. आरोग्येण विना किं किं न भवति ?
